ИЗКЛЮЧЕНИЯ

ЛЕКЦИОНЕН КУРС "ПРОГРАМИРАНЕ НА JAVA"

СТРУКТУРА НА ЛЕКЦИЯТА

- Стандартна обработка на грешка
- Класове на грешки
- try-catch-оператор
- finally блок
- Дефинирано от потребителя създаване на изключения

ИЗКЛЮЧЕНИЯ

- Особени условия по време на изпълнение на програмите
- Безсмислено продължаване на изпълнението:
   предимно run-time грешки → прекъсване на програмата

Примери:

- Array: грешен Index a[i]
- Вход: очаква се число
  - въвежда се буква
- Достъп до обект (извикване на методи):
  - същесвува само 'null'-Object
- Липсва клас (след компилация: класът изтрит)

Цел: Въпреки изключението трябва да е възможна по-нататъшна работа

ПРИМЕРИ: RUN-TIME ГРЕШКИ ПРЕДИЗВИКВАТ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Какви резултати?

```
class Excep
   public static void main (String[] args) {
        int i = Integer.parseInt(args[0]);
        System.out.println("i = " + i);
% java Excep 3
i = 3
% java Excep
java.lang.ArrayIndexOutOfBoundsException: 0
  at Excep.main(Compiled Code)
% java Excep a1
java.lang.NumberFormatException: a1
   at java.lang.Integer.parseInt
    at Excep.main
```


СЪОБЩЕНИЯ ЗА ИЗКЛЮЧЕНИЯ

```
class Excep
           public static void main (String[] args) {
                int i = Integer.parseInt(args[0]);
                System.out.println("i = " + i);
                                               Какво?
                                  Вид
                                                             Детайли
        % java Excep a1
        java.lang.NumberFormatException:
          →at java.lang.Integer.parseInt
          → at Excep.main
                          Къде: в кой метод (кой клас)?
Къде: в каква среда?
```

STACK-TRACE

Обратен списък на всички извикани, но още не завършени методи

```
class Excep
  static int makeIntFromString (String s) {
     return Integer.parseInt(s);
  }
  public static void main (String[] args) {
     int i = makeIntFromString(args[0]);
     System.out.println("i = " + i);
  }
}
```

Посока на изхода (Stack)

СЪОБЩЕНИЯТА НЕ СА ЕДИННИ

```
% java Excep a1
```

java.lang.NumberFormatException: a1

at java.lang.Throwable

at java.lang.Exception

at java.lang.RuntimeException

at java.lang.IllegalArgumentException

at java.lang.NumberFormatException

at java.lang.Integer.parseInt

at Excep.makeIntFromString

at Excep.main

Конструктори за създаване на обекти за изключения → йерархия на класове (runtime-API-Stack-Trace се извиква от Java-Interpreter)

Stack-Trace (приложна програма)

ОБРАБОТКА НА ИЗКЛЮЧЕНИЯ В JAVA: ОБЕКТНО-ОРИЕНТИРАНО РЕШЕНИЕ

```
class Excep {
   static int makeIntFromString (String s) {
      return Integer.parseInt(s);
   }
   public static void main (String[] args) {
      int i = makeIntFromString(args[0]);
      System.out.println("i = " + i);
   }
}
```

Ред на извикване (с актуални параметри):

```
% java Excep a1 4 61

main({"a1", "4", "61"})

makeIntFromString("a1")

Integer.parseInt("a1")
```

Java-VM-Mashine:

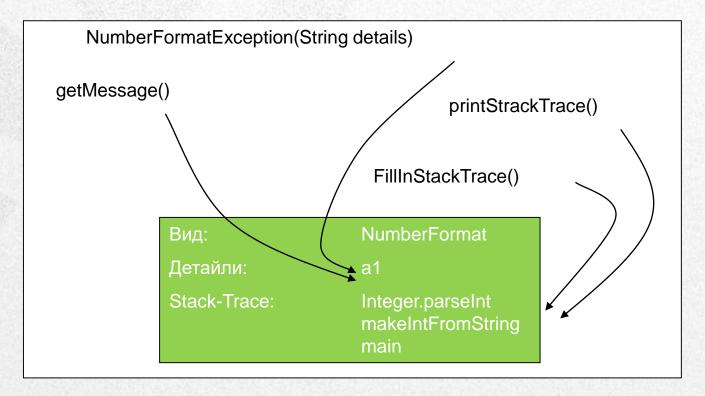
- открива изключителни ситуации
- Създава обект (един клас на изключения)

ОБЕКТИ ЗА ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Java-VM-Mashine:

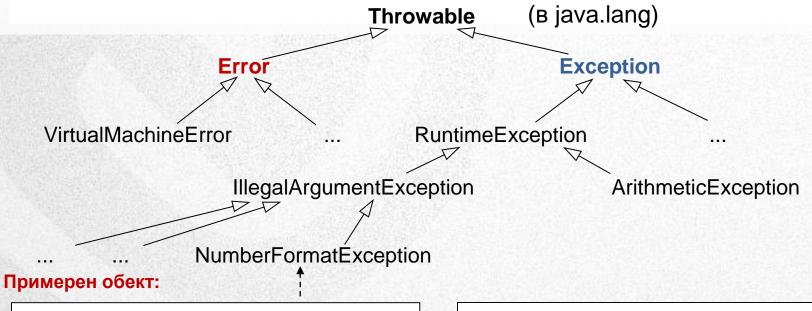
създава обект (един клас на изключения)

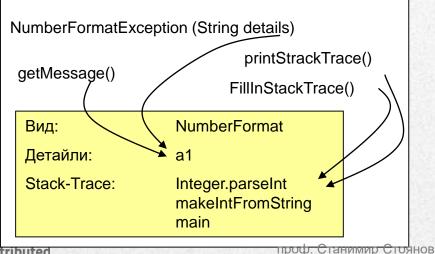
Обект от класа NumberFormatException:

КЛАСОВЕ НА ИЗКЛЮЧЕНИЯ: ЙЕРАРХИЯ

@learning center

за вид по изключение: специален клас

Throwable: общ клас за изключения

Error: по-тежки грешки

(обикновено неотстраними)

Exception: обработваеми

10

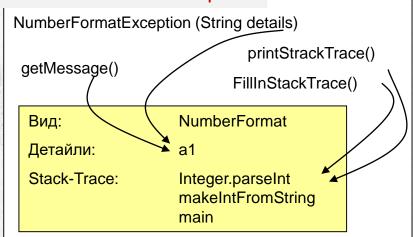
ОБРАБОТКА НА ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Какво значи обработка на изключения?

Оценка на създадените обекти на изключения

2 Кой оценява информацията?

Обект от клас NumberFormatException

- Java-Standard-обработване на грешки (JVM):
  - Изход на информацията, съхранена в обекта на изключения (виж горе)
  - Прекъсване на програмата
- Дефинирано от потребителя обработване на грешки:

try-catch - оператор

TRY-CATCH: ПРИМЕР

TRY-CATCH: ЕФЕКТ В ДЕТАЙЛИ

```
class TryCatch {
   public static void main (String[] args) {
      try {
       int i = Integer.parseInt(args[0]);
       System.out.println("i = " + i);
   }
```

→ създава се (ев.) обект на изключение о от тип (клас) t:

Ако t отговаря на типа на параметъра на catch:

```
- обект о се свързва с е
- catch—оператор се изпълнява

catch (NumberFormatException e) {
- System.out.println("As argument ...");
}
```

Програмистът определя, какво става след изключенията (тук: NumberFormatException) и програмата се продължава регулярно !

TRY-CATCH: ИЗВИКВАНЕ

```
class TryCatch {
   public static void main (String[] args) {
      try {
        int i = Integer.parseInt(args[0]);
        System.out.println("i = " + i);
      } catch (NumberFormatException e) {
            System.out.println("As argument an int-value needed");
      }
   }
}
```

```
% java TryCatch al грешен аргумент
As argument an int-value needed
% java TryCatch липсващ аргумент
java.lang.ArrayIndexOutOfBoundsException: 0
...
```


ОБРАБОТКА НА ПОВЕЧЕ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

```
class TryCatchAll
  public static void main (String[] args)
       try
          int i = Integer.parseInt(args[0]);
          System.out.println("i = " + i);
       catch (NumberFormatException e)
          System.out.println("As argument ...");
       catch (ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
          System.out.println("Call with a Par.");
       catch (Throwable e) {
          e.printStackTrace();
```


НОРМАЛНО ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА РАБОТАТА

Без try-catch? програмата завършва след настъпване на изключение (нерегулярно)

```
class TryCatchAll
  public static void main (String[] args) {
       try
       catch (NumberFormatException e) { ...
       catch (ArrayIndexOutOfBoundsException e) { ...
       catch (Throwable e) { ...
       System.out.println ("Program ends normally ");
                            Съобщението се извежда винаги
```


16

FINALLY-БЛОК

1 Какъв резултат?

finally-Code се обработва винаги (с/без изключение)

Идея: общ код за заключителни действия

```
class Finally {
  public static void main (String[] args) {
    int i = 1000, j = 0;
    try { i /= j;
    } catch (ArithmeticException e) {
       System.out.println(e);
    } finally {
       System.out.println (i + " / 0 undef.");
    }
}

% java Finally
}
```


1000 / 0 undef.

ВГРАДЕНИ TRY-ОПЕРАТОРИ

```
try
   try
     int x = |Integer.parseInt(args[0]);
   catch (NumberFormatException e)
     System.out.println("In: " + &);
                  Аргумент не 'int'
catch (Throwable e)
   System.out.println ("Out: " +
                        Няма аргумент
```

Ако изключението във вътрешния catch не се появява:

търси заобикалящия try-catch (съотв. try-catch на един извикан метод)

ПРИМЕР: СИГУРНО ЧЕТЕНЕ НА ЧИСЛА

```
public static int intRead() {
  int number = 0; boolean ok = false;
  System.out.print(,,Number input: ");
  while (!ok) {
     try {
        ok = true;
        number = Keyboard.readInt();
     catch ( NumberFormatException e ) {
        System.out.print("No number!! repeat:");
        ok = false;
  return number;
```


ВЪПРОСИ

- Кой създава обектите на изключенията?
- 2 Кой ги оценява?

```
class Excep
   public static void main (String[] args)
        int i = Integer.parseInt(args[0]);
        System.out.println("i = " + i);
% java Excep 3
i = 3
% java Execp
java.lang.ArrayIndexOutOfBoundsException: 0
   at Ausnahme.main(Compiled Code)
% java Excep a1
java.lang.NumberFormatException: a1
   at java.lang.Integer.parseInt
   at Excep.main
```


КОЙ СЪЗДАВА ИЗКЛЮЧЕНИЯТА?

VJM (Java-Interpreter):

напр. - ненамерен клас - грешен Array-Index

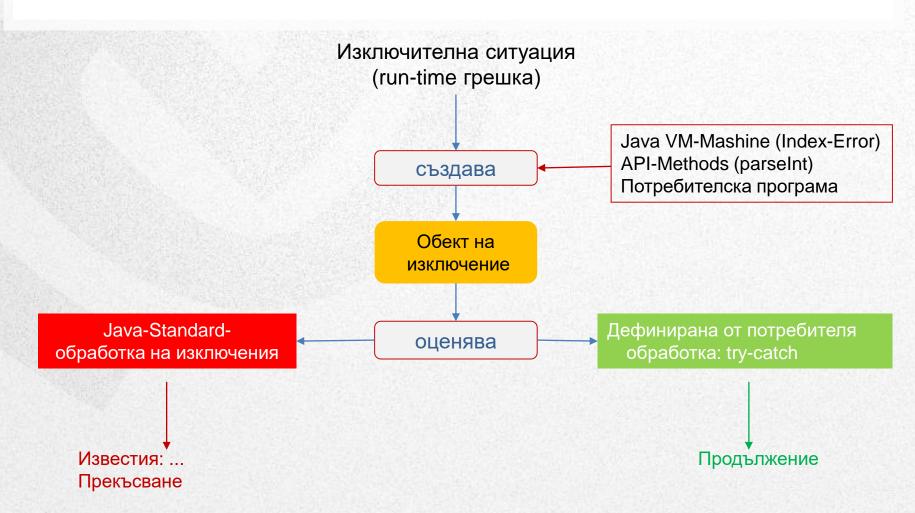
• Методи на Java-API напр. Integer.parseInt

public static int parseInt (String s)
 throws NumberFormatException

• Потребителска програма

ИЗКЛЮЧЕНИЯ: СЪЗДАВАНЕ + ОБРАБОТКА

ДЕФИНИРАНИ ОТ ПОТРЕБИТЕЛЯ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

```
class Weekend extends Exception {
    Weekend(String text) {
        super(text);
    }
    ex = new Weekend("Sunday")
    ex.getMessage() → "Sunday"
```

```
class Exception {

public Exception (String s)

// creates message with content s

public String getMessage ()

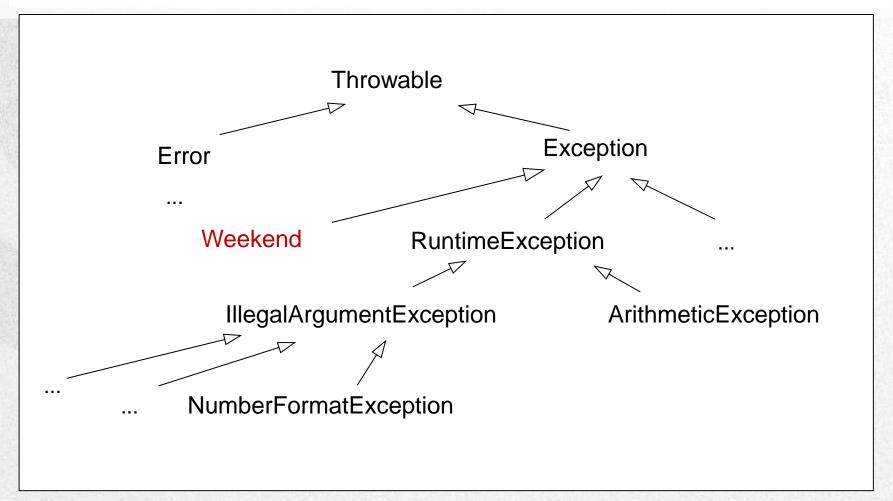
// returns Info.s

...

В края на седмицата програмата работи по различен начин
```


НОВ КЛАС НА ИЗКЛЮЧЕНИЕ: 'WEEKEND'

ИЗПОЛЗВАНЕ: ДЕФИНИРАНО ОТ ПОТРЕБИТЕЛЯ ИЗКЛЮЧЕНИЕ

```
static void todayOpen() throws Weekend {
    int day = Calendar ... // API-Class
    if (day == Calendar.SUNDAY)

        throw new Weekend("Sunday");

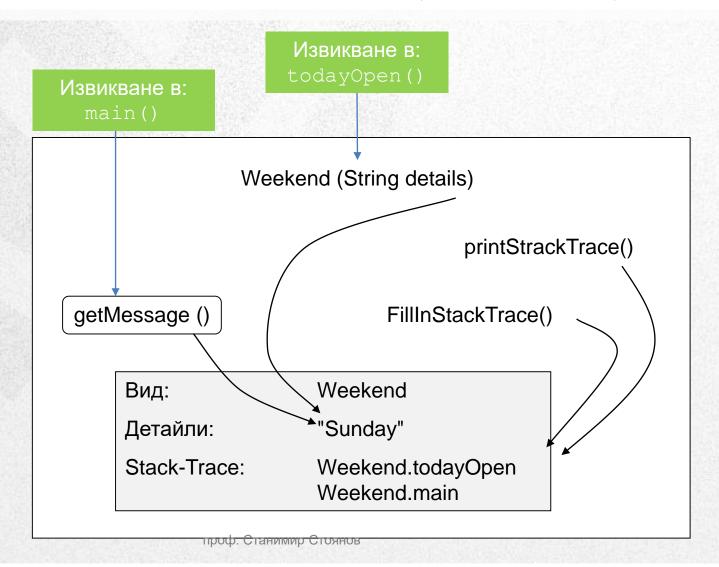
    if (day == Calendar.SATURDAY)

        throw new Weekend("Saturday");

        System.out.println("Today open.");

}
```

ОБЕКТ НА ИЗКЛЮЧЕНИЕ СЛЕД THROW NEW WEEKEND ("SUNDAY");

API-CLASS CALENDAR: ДОСТАВЯ АКТУАЛНИЯ ДЕН ОТ СЕДМИЦАТА

```
static void todayOpen () throws Weekend {
   int day = Calendar.getInstance().get(Calendar.DAY OF WEEK);
   if (day == Calendar.SUNDAY)
       throw new Weekend ("Sunday");
   if (day == Calendar.SATURDAY)
       throw new Weekday ("Saturday");
   System.out.println("Today opened.");
```


БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

КРАЙ "ИЗКЛЮЧЕНИЯ"

